

Dopady pandemie COVID 19 na vybrané poskytovatele služeb v oblasti cestovního ruchu v Jablonci nad Jizerou

PRAHA/19.5.2022

Markéta Rydvalová

CESTOVNÍ RUCH

- Cestovní ruch můžeme bezesporu považovat za **jedno z nejobsáhlejších odvětví služeb**, které jsme schopni si v rámci celosvětového hlediska představit.
- Jedná se o **velmi dynamické prostředí**, které se na základě vnějších i vnitřních vlivů velmi rychle mění a vyvíjí, ať již mluvíme o vyhledávání nových destinací, vývoji nových technologií, nalézání nových trhů a celkově velkých změn, kterými toto odvětví prochází.
- Cestovní ruch má velké **ekonomické a sociální dopady** v prostředí, které zasahuje a na tyto změny je třeba velmi proaktivně reagovat. Jedná se především o dopady na životní prostředí, kulturní dopady, ekonomiku atd.
- Jedná se o obrovský trh, který i přes různé komplikace a problémy čeká do budoucna bezesporu **růst** a to znamená, že svět musí být připraven a mít plán, jak efektivně toto odvětví rozvíjet v souladu s trvale udržitelným rozvojem a se životním prostředím, což přináší dlouhou řadu specifických problémů a na druhou stranu také jejich průlomová řešení.

CESTOVNÍ RUCH V KONTEXTU VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ

- V souvislosti s cestovním ruchem je třeba zmínit, že je **interdisciplinárním**, tedy průřezovým odvětvím, které zasahuje do velkého množství dalších odvětví.
- Cestovní ruch není zakuklený systém, není odtržen od vnějšího hospodářského světa, ale funguje v rámci tzv. **nadřazených systémů**. Jedná se o vnější prostředí, se kterým v rámci svého fungování cestovní ruch interaguje:
 - Sociální prostředí
 - Politické
 - Ekonomické
 - Environmentální
 - Technologické prostředí

zásadně ovlivňují fungování cestovního ruchu a jeho další vývoj.

DOPADY CESTOVNÍHO RUCHU

- Na základě dat uváděných UNWTO má cestovní ruch pozici nejen jednoho z nejrozsáhlejších odvětví s **významným ekonomickým dopadem**, ale jeho velkým a nezanedbatelným přínosem je také obrovské množství **pracovních míst**, které toto odvětví poskytuje.
- Jedná se o cca 11 bilionů USD, což představuje okolo 9 % celosvětového hrubého domácího produktu a o cca 300 milionů pracovních míst, které toto odvětví ať už přímo či nepřímo celosvětově poskytuje.
- Cestovní ruch přináší pro oblasti svého zájmu, potažmo turistické destinace, kromě ekonomických a sociálních příležitostí, spoustu **dalších pozitivních dopadů**:
 - rozvoj infrastruktury
 - zvyšování kvality života místních obyvatel
 - rozšíření kulturního rozvoje a příležitostí pro vzdělání
 - v neposlední řadě pomáhá překonávat jazykové, kulturní, rasové, politické a další bariéry.

DOPADY CESTOVNÍHO RUCHU

- Z cestovního ruchu neplynou pro cílovou destinaci a její obyvatele pouze pozitivní dopady v podobě ekonomických přínosů a možnosti zaměstnanosti, ale bohužel také **dopady negativní**:
 - znečišťování životního prostředí
 - přelidnění turisticky zajímavých lokalit
 - zvýšená kriminalita
 - hluk
 - komplikace v hospodaření s odpady
 - sociální problémy atd.
- Pro trvalý rozvoj cestovního ruchu je tedy nutností **najít a zajistit převahu pozitivních dopadů** nad těmi negativními. Takový trend následně přináší **trvale udržitelný rozvoj** turisticky atraktivních lokalit.

CESTOVNÍ RUCH V DOBĚ PŘED PANDEMIÍ

- Bilance mezinárodního cestovního ruchu tak, jak byl rozložen před pandemií koronaviru ve světě podle statistik UNWTO, čítala v roce 2018 1,4 miliardy uskutečněných mezinárodních příjezdů.
- Příjmy z cestovního ruchu v tomto roce byly ve výši necelých 1,5 bilionu USD.
- Celkově pozitivní vývojovou tendenci mezinárodního cestovního ruchu lze přitom sledovat již od roku 1995.
- Výkyvy, které tento trend narušovaly, jsou patrné zejména v roce 2009, kdy byl mezinárodní cestovní ruch a příjmy z něj ovlivněn ekonomickou krizí. Jednalo se jednak o pokles v počtu příjezdů, ale zejména výrazný pokles v příjmech z mezinárodního cestovního ruchu. Hlavním důvodem bylo nižší vydání finančních prostředků ze strany turistů v rámci uskutečněných cest než při běžné ekonomické situaci.
- VŠE ŠLO VELMI DOBŘE, AŽ...

PANDEMIE COVID 19

- V prosinci 2019 se v Číně začal šířit nový typ koronaviru, tzv. SARS-CoV-2
- Dne 30. ledna 2020, Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, generální tajemník WHO, prohlásil propuknutí nového koronaviru za stav ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu (PHEIC), nejvyšší stupeň alarmu WHO. V té době bylo „pouze“ 98 případů a žádné úmrtí v 18 zemích mimo Čínu.
- Rychlý nárůst případů v Číně přiměl generálního tajemníka WHO **11. března 2020** k oznámení, že by se mohlo jednat o **pandemii**. Do té doby bylo hlášeno více než 118.000 případů ve 114 zemích světa a také bylo zaznamenáno 4291 úmrtí.
- Do poloviny **března 2020** se stal **evropský region centrem epidemie a hlásil více než 40 % celosvětově potvrzených případů**. K 28. dubnu 2020 bylo 63 % celosvětové úmrtnosti hlášeno z regionu Evropa.

MEZINÁRODNÍ CESTOVNÍ RUCH V KONTEXTU PANDEMIE COVID 19

- Všechna **politická opatření**, která byla vládami jednotlivých států přijata, měla **významný vliv na odvětví cestovního ruchu**.
- Ve chvíli, kdy v lednu 2020 vyhlásila WHO globální stav nouze a následně se v únoru nemoc začala masivně šířit v Evropě, začaly jednotlivé státy přijímat různá nařízení.
- Jedním z nejzásadnějších opatření, které na odvětví cestovního ruchu dopadlo, bylo **omezení přeshraničního pohybu**, které během trvání pandemie Covid-19 významně ovlivnilo nejen poskytovatele služeb v oblasti cestovního ruchu, ale také celou síť jejich dodavatelů.
- Za účelem snížení nákazy a zmenšení počtu onemocnění, byla přijata, kromě omezení pohybu, široká škála opatření, která souvisela s cestovním ruchem. Jednalo se kromě uzavření hranic a omezení pohybu také o **uzavření obchodů a restaurací, muzeí, divadel a zavedení ochranných opatření, která mohla snižovat motivaci a ochotu k cestování**.

DOMÁCÍ CESTOVNÍ RUCH V KONTEXTU PANDEMIE COVID 19

- V mnoha aspektech kopíroval vývoj opatření v souvislosti s pandemií Covid-19 v České republice vývoj na celosvětové a zejména evropské úrovni.
- Po prokázání nákazy v České republice následovala v rychlém sledu různá opatření a restrikce ze strany vlády v reakci na nastalou situaci.
- **Převážná většina přijatých opatření měla přímou souvislost a dopad na odvětví domácího cestovního ruchu:**
 - 12.3.2020 vyhlásila vláda pro území ČR z důvodu ohrožení zdraví nouzový stav
 - bylo zakázáno pořádání kulturních, sportovních a dalších akcí
 - byla uzavřena restaurační zařízení a maloobchodního prodeje s výjimkami
 - následoval zákaz volného pohybu osob na území celé ČR
 - úplné uzavření hranic a zákaz vycestování mimo území ČR
 - zákaz prodeje ubytovacích služeb.
- Situace se zaváděním a uvolňováním opatření souvisejících s pandemií Covid-19 v souvislosti s cestovním ruchem se s malými odlišnostmi cyklicky opakovala v průběhu celého trvání pandemie.

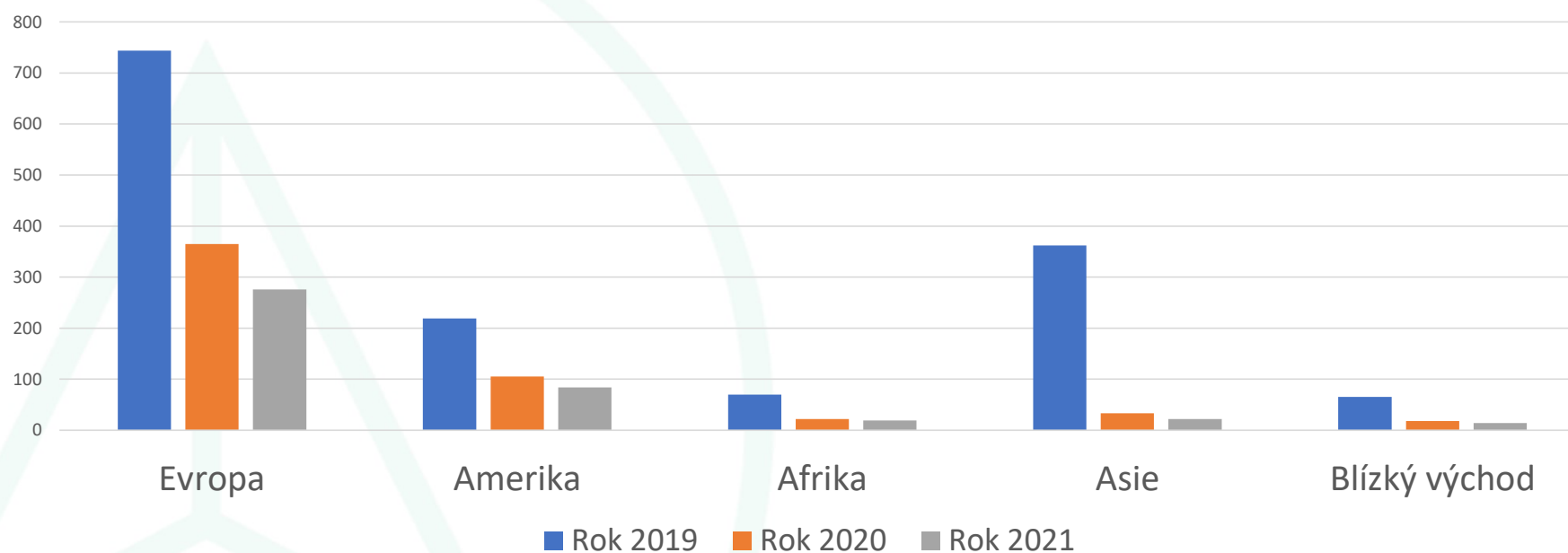

DOPADY PANDEMIE COVID 19 NA ZAHRANIČNÍ CESTOVNÍ RUCH

- Cestovní ruch byl, v době před pandemií, z celosvětového hlediska **třetí největší exportní kategorií**, a to po chemikáliích a palivech, před automobilovými výrobky a potravinami.
- Příjmy z mezinárodního cestovního ruchu činily 1,5 bilionu USD, a během roku 2018 bylo realizováno 1,4 miliardy mezinárodních příjezdů.
- V roce **2020** se vlivem pandemie koronaviru **snížil počet turistů oproti roku 2018**, v závislosti na regionu/lokalitě v rozmezí **58 % - 78 %**.
- Stejný **propad** zaznamenal mezinárodní cestovní ruch **také v oblasti příjmů** z cestovního ruchu. Jednalo se o propad mezi 910 miliardami USD až 1,2 bilionu USD.
- V **ohrožení** se ocitlo odhadem **až 100 milionů pracovních míst** v mezinárodním cestovním ruchu, což představuje nejen ekonomický, ale také velký sociální problém. Tento problém se nejvíce dotkl regionů, které jsou na cestovním ruchu životně závislé.

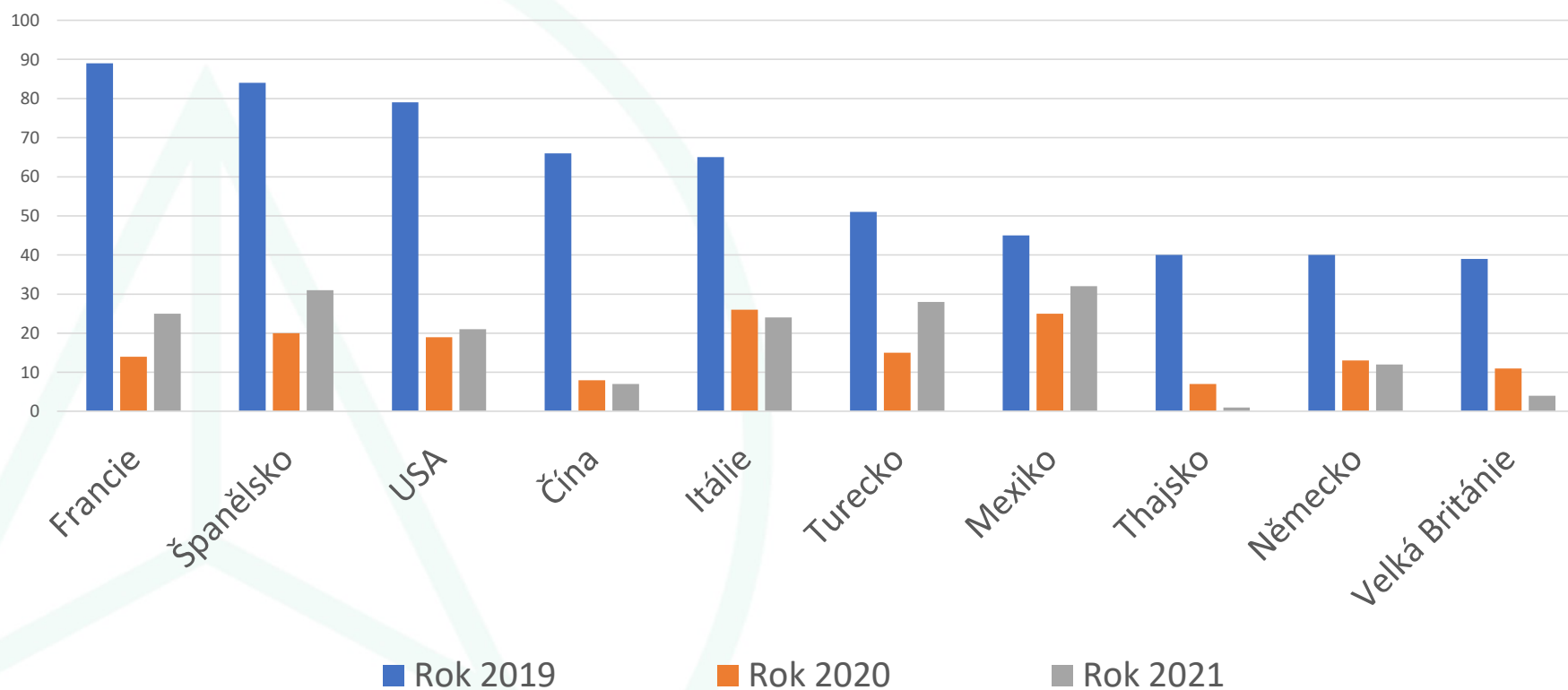

Meziroční srovnání příjezdů v mezinárodním cestovním ruchu v milionech

Meziroční srovnání příjezdů v mezinárodním cestovním ruchu v milionech v TOP 10 destinacích

DOPADY PANDEMIE COVID 19 NA DOMÁCÍ CESTOVNÍ RUCH V ČR

- Česká republika, co se týče dopadů pandemie Covid-19 na domácí cestovní ruch, nijak nevybočovala z trendů, které bylo možné sledovat na celosvětové úrovni.
- V rámci destinace České republiky budeme mluvit nejen o **příjezdovém cestovním ruchu**, který byl zmiňován u ostatních světových destinací, ale zahrneme sem také **vnitřní cestovní ruch**, který zahrnuje nejen příjezdový cestovní ruch, tedy návštěvníky přijíždějící ze zahraničí, ale také domácí cestovní ruch, zahrnující aktivity rezidentů v rámci České republiky.
- Příjezdový cestovní ruch byl v letech 2020 a 2021 pod vlivem neustále se opakujících vln pandemie Covid-19 a s tím spojených restrikcí ze strany vlád jednotlivých zemí, tedy i České republiky.

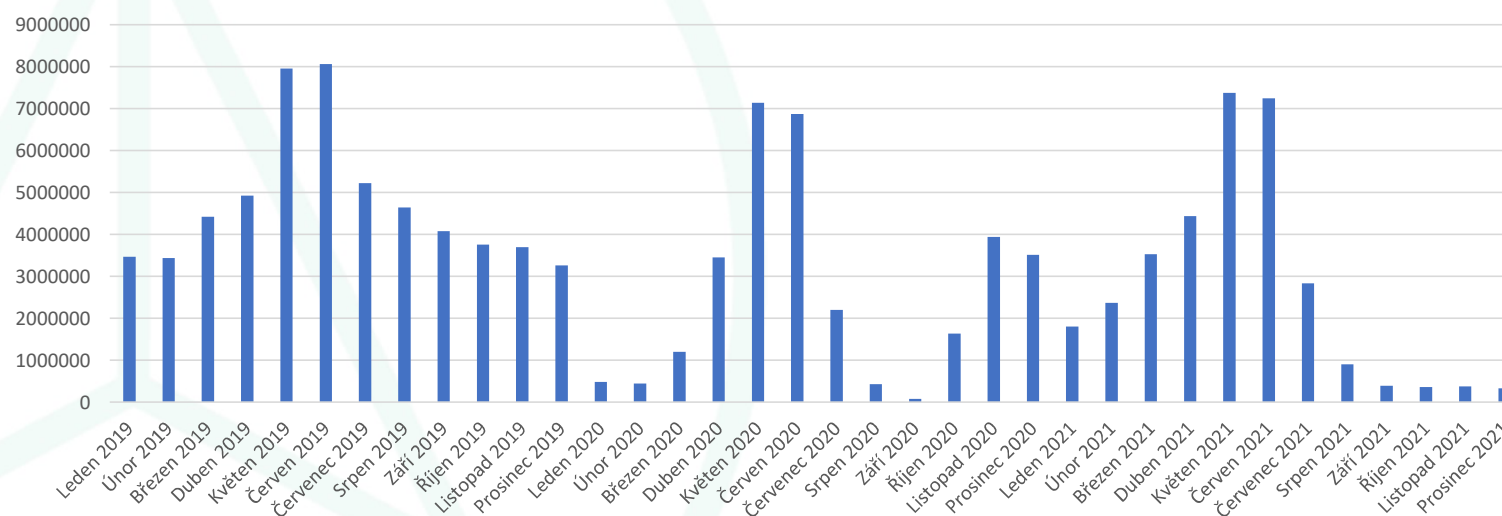
Dopady pandemie Covid-19 na cestovní ruch v ČR						
		Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	2020/2019	2021/2020
Počet příjezdů	Domácí turisté	11107866	8052274	8825293	-27,50%	9,60%
	Zahraniční turisté	10890500	2784174	2572577	-74,40%	-7,60%
Počet přenocování	Domácí turisté	29844204	23994436	25410108	-19,60%	5,90%
	Zahraniční turisté	27180563	7388058	6545819	-72,80%	-11,40%
Země původu dle počtu příjezdů		CZ, DE, SK, PL	CZ, DE, PL, SK	CZ, DE, SK, PL		
Nejnavštěvovanější kraje dle počtu příjezdů		Praha, JMK, JČ, KH	Praha, JMK, JČ, KH, LIB	Praha, JMK, JČ, KH, STŘČK		

SEZÓNŇÍ PERSPEKTIVA DOPADŮ PANDEMIE COVID 19 NA CESTOVNÍ RUCH

Pro úplnost informací a doplnění souvislostí je třeba zmínit ještě sezónní perspektivu dopadu pandemie Covid-19 na cestovní ruch. Počty návštěvníků jsou sezónností velmi významně ovlivněny.

Počet přenocování ČR - domácí + zahraniční hosté

PERSPEKTIVA DOPADŮ PANDEMIE COVID 19 NA CESTOVNÍ RUCH V LIBERECKÉM KRAJI

- Liberecký kraj se rozkládá v severní části České republiky na rozloze zhruba 3164 m².
- Patří do regionu soudržnosti NUTS 2 Severovýchod.
- Krajským městem je Liberec.
- Liberecký kraj má necelých 450 000 obyvatel.
- Je rozdělen do čtyř okresů, z nichž rozlohou největší je okres Česká Lípa, následovaný okresem Liberec, dále okresem Semily a nakonec rozlohou nejmenším okresem Jablonec nad Nisou.
- Krajinný reliéf tohoto kraje je velmi členitý.
- Dominantou tohoto kraje jsou zejména Krkonoše, Lužické a Jizerské hory.
- Stejně jako na cestovní ruch v ostatních krajích České republiky, byly dopady pandemie Covid-19 na toto odvětví fatální i v Libereckém kraji.
- Vedle památek, které se během pandemie Covid-19 pro návštěvníky uzavřely, zaznamenaly i ubytovací kapacity v Libereckém kraji významné snížení obsazenosti.

Podíl návštěvníků Libereckého kraje na cestovním ruchu v ČR				
		Česká republika celkem	Liberecký kraj	Podíl návštěvníků Libereckého kraje k CR v České republice
2019	Celkem	57 024 767	3 169 859	5,56 %
	Domácí návštěvníci	29 844 204	2 473 373	8,29 %
	Zahraniční návštěvníci	27 180 563	696 486	2,56 %
2020	Celkem	31 382 494	2 510 460	8,00 %
	Domácí návštěvníci	23 994 436	2 173 516	9,06 %
	Zahraniční návštěvníci	7 388 058	336 944	4,56 %
2021	Celkem	31 956 646	2 216 858	6,94 %
	Domácí návštěvníci	25 408 660	2 037 303	8,00 %
	Zahraniční návštěvníci	6 547 986	179 555	2,74 %

Počet přenocování Liberecký kraj				
		Rok		
		2019	2020	2021
Počet přenocování	Hromadná ubytovací zařízení celkem	3169859	2510460	2201657
	Domácí návštěvníci	2473373	2173516	2023466
	Zahraniční návštěvníci	696486	336944	178191
Průměrný počet přenocování	Hromadná ubytovací zařízení celkem	3	3,2	3
	Domácí návštěvníci	3	3,2	3,1
	Zahraniční návštěvníci	3,1	3,4	2,8

PERSPEKTIVA DOPADŮ PANDEMIE COVID 19 NA CESTOVNÍ RUCH V JABLONCI NAD JIZEROU

- Město Jablonec nad Jizerou se rozkládá na ploše cca 22 km² v nadmořské výšce 450 m n. m. a je součástí okresu Semily a Libereckého kraje.
- V současné době má okolo 1600 obyvatel.
- Pověřenou obcí Jablonci nad Jizerou je Rokytnice nad Jizerou a jeho ORP je město Jilemnice.
- Jablonec nad Jizerou leží v malebném údolí řeky Jizery, na pomezí Jizerských hor a západních Krkonoš.
- Jedná se o horské středisko s plnou občanskou vybaveností.

Počet přenocování Jablonec nad Jizerou			
		Rok	
		2019	2020
Počet přenocování	Hromadná ubytovací zařízení celkem	32616	19742
	Domácí návštěvníci	25640	17103
	Zahraniční návštěvníci	6976	2639
Průměrný počet přenocování	Hromadná ubytovací zařízení celkem	3,3	3,5
	Domácí návštěvníci	3,2	3,5
	Zahraniční návštěvníci	3,6	3,9

Data ČSÚ jsou bohužel zatím k dispozici pouze za rok 2019 a 2020.

DOPADY PANDEMIE COVID 19 NA PROVOZOVATELE AUTOKEMPU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Celková **kapacita** ubytování v tomto kempu je **44 míst v chatkách, 22 míst pro karavany a cca 40 stanovišť pro stany**. Autokemp je **provozován sezónně**, v měsících květen až září.
- V době **před vypuknutím pandemie**, jak provozovatelé uvádějí, byl v hlavní sezóně, za kterou jsou považovány letní prázdninové měsíce červenec a srpen, **obsazen v průměru z 80 %**, chatky dokonce až z 95 %.
- Velkou část zákazníků **v době před pandemií, zhruba 40 %**, tvořili **zahraniční návštěvníci**, zejména z Evropy. Jednalo se především o Němce, Poláky a Holanďany.
- S příchodem pandemie Covid-19 a nastupujícími restrikcemi ze strany vlády, došlo k významnému omezení počtu návštěvníků ze zahraničí, ale také z řad české klientely.
- Během let 2020-2021 došlo k velkým výkyvům návštěvnosti a skladby zákazníků, na pár měsíců dokonce k úplnému uzavření autokempu.
- V průměru došlo k **poklesu zahraniční klientely o 78 %** s tím, že v určitých obdobích, kdy byl zakázán ve velké části Evropy přeshraniční pohyb, bylo toto číslo 100 %.
- U domácích, **české klientely** nebyl pokles tak výrazný, ale přesto byl velmi významný. Pohyboval se okolo **45 %**.

DOPADY PANDEMIE COVID 19 NA PROVOZOVATELE AUTOKEMPU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Autokemp je pro provozovatele **jediným zdrojem příjmů**.
- Provozovatelé se potýkali nejen s následky vládních restrikcí, ale často také s velmi **negativními reakcemi zákazníků**, kteří odmítali tyto restrikce a nařízení respektovat a často vyvíjeli tlak na provozovatele, aby tyto restrikce a nařízení obcházeli.
- K **přilákání tuzemské klientely** dopomohl provozovatelům zejména fakt, že byl v určitých obdobích **omezen přeshraniční pohyb**, což motivovalo tuzemské obyvatele k tomu, aby trávili svou dovolenou v České republice.
- **Česká klientela**, která dříve tento druh ubytování v tomto místě vyhledávala spíše pro kratší pobyty v délce několika málo dnů, jednalo se vždy spíše o prodloužené víkendy, **změnila pod tlakem restrikcí své zvyky** a využívala autokemp i pro období své **hlavní letní dovolené** v délce minimálně jednoho týdne, často ale i pro delší období.

DOPADY PANDEMIE COVID 19 NA PROVOZOVATELE AUTOKEMPU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Významný propad zahraniční klientely způsobil **problém také pro restaurační provoz**, který je součástí autokempu. Zahraniční hosté utráceli více finančních prostředků než klientela česká.
- Dobu, po kterou byl **autokemp zcela uzavřen**, využili jeho majitelé k **vylepšení vybavení autokempu** pro zákazníky. Došlo k opravám sociálního zařízení, k obnově zařízení chatek atd.
- V rámci **marketingových aktivit** nedošlo během pandemie Covid 19 k **žádným změnám** oproti době před pandemií.
- Na rozdíl od ostatních poskytovatelů ubytovacích služeb, kteří byli osloveni, nedělali provozovatelé tohoto zařízení, dle jejich tvrzení, v podstatě **nic navíc v době pandemie Covid-19, oproti době před pandemií**. Jejich rozhodnutí spoléhat na českou klientelu a smířit se s nižšími tržbami, se ukázalo jako **životaschopné řešení**.
- Určitou kompenzaci a jistotu příjmu nám poskytoval restaurační provoz, který byl hojně navštěvován místními obyvateli, případně provozován „přes okénko“ v době, kdy byl restaurační provoz v běžném režimu vládním nařízením zcela uzavřen.

DOPADY PANDEMIE COVID 19 NA PROVOZOVATELE AUTOKEMPU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Zákazníci v době pandemie **přesunuli objednávky ubytování na poslední chvíli**. Své pobyty ve většině případů řešili až těsně před jejich realizací a více než v době před pandemií komunikovali a ubytování objednávali přes telefon. **Online rezervační systém příliš nevyužívali.**
- Zákazníci ověřovali zejména informace, jaký bude **postup v případě**, že zaplatí **zálohu** a z důvodu vládních nařízení, či **z důvodu onemocnění Covid-19** někoho z rodiny, **nebudou moci přijet.**
- Určitý **dopad** měla pandemie Covid-19 také **na provozovatele v roli zaměstnavatele**. I když se jednalo o malý počet zaměstnanců, kteří byli najímáni sezónně nebo účelově pro různé činnosti a provozovatelé využívali jejich služeb každou sezónu, v obci, která trpí relativně vysokou nezaměstnaností to pro tyto zaměstnance způsobilo značné komplikace a výpadek jejich stálých každoročních příjmů.
- **Provozovatelé** nejsou majiteli pozemků, ani vybavení autokempu, ale jsou **v pozici nájemce**, domluvili se v době pandemie Covid-19 se svým smluvním partnerem, kterým je město Jablonec nad Jizerou na tom, že jim bude **snížen nájem** na minimální částku a do výše 50 % běžného nájmu **finance proinvestují do vybavení autokempu**
- Žádné **dotační tituly** **nebyli** provozovateli v době pandemie Covid-19 **čerpány**, ať už od státu, kraje, či obce.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE APARTMÁNU V JABLONCI NAD JIZEROU

- **Provozovatelé jsou zároveň vlastníky nemovitosti**, kterou využívají pro svou rekreaci, ale celoročně jí neobývají.
- Apartmán má maximální **kapacitu 9 lůžek**.
- **Příjmy z pronájmu** apartmánu využívá rodina **pro údržbu nemovitosti a pokrytí režijních nákladů** této nemovitosti, nejsou jejich hlavním rodinným příjmem, oba majitelé chodí do běžného zaměstnání.
- V době před pandemií Covid-19 jsme pronajímali apartmán pouze během zimní sezóny.
- **Obsazenost před pandemií Covid-19** dosahovala v průměru **okolo 70 %**, což zcela postačovalo pro pokrytí celoročních režijních nákladů na provoz domu.
- Vývoj po vypuknutí pandemie Covid-19 byl „jako na houpačce. Zájem ze strany zejména české klientely byl vyšší než v době před pandemií, ale vzhledem k restrikcím nebylo možné všem požadavkům vyhovět. Pro provozovatele bylo velkou výzvou **odolat často až neuvěřitelným nabídkám** ze strany potenciálních návštěvníků.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE APARTMÁNU V JABLONCI NAD JIZEROU

- **Pokles obsazenosti** se týkal v době zákazu přeshraniční turistiky **zahraničních návštěvníků**, jejich výpadek byl v určitých obdobích pandemie až 100 %. I ve chvíli, kdy se omezení uvolnila, ale čísla nakažených se pohybovala stále v řádech desítek tisíc, nebyla vůle ze strany zahraniční klientely k návratu i přes to, že v době před pandemií už se dalo mluvit o „stálých návštěvnících“.
- U **české klientely** došlo v době zákazu pohybu mezi okresy a také v době uzavření ubytovacích zařízení pro jiné než služební účely k téměř 100% poklesu. Po zrušení těchto omezení se sice česká klientela vrátila, ale i přesto se **pokles** pohyboval **okolo 60 %** oproti době před začátkem pandemie, tedy oproti roku 2019.
- Do doby před vypuknutím pandemie Covid-19 měli provozovatelé vybudovanou **sít' stálých návštěvníků**, která se bohužel s **příchodem pandemie rozložila**.
- Úbytek návštěvníků přiměl provozovatele změnit zaběhnutý trend a začít **zákazníky oslovovat aktivně**, zaměřit se na **širší cílovou skupinu** zákazníků a **zpřístupnit apartmán celoročně**.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE APARTMÁNU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Dalším krokem bylo **zveřejnění na serverech určených pro vyhledávání ubytování** tohoto typu, jako je Booking nebo server České hory.
- Vzhledem k úbytku finančních prostředků **nebyly**, v době uzavření možnosti apartmán pronajímat, **realizovány žádné významnější investice** v rámci pronajímané nemovitosti.
- **V nabídce služeb zákazníkům nedošlo k žádným inovacím.** Nabídka služeb tohoto provozovatele byla ale i v době před vypuknutím pandemie Covid-19 na české poměry a ve srovnání s nabídkou provozovatelů stejného druhu ubytování v daném regionu nadstandardní.
- **To vše přispělo k tomu, že sezóna roku 2021 byla jedna z nejúspěšnějších.**
- Jak ale provozovatelé jedním dechem dodávají, nepřinášelo to pouze pozitiva. **Vyšší návštěvnost** s sebou nese i **vyšší nároky na údržbu a správu** ubytovacího zařízení.
- Provozovatelé se rozhodli přijmout brigádníka, který jim vypomáhá právě s úklidem, předáním apartmánu hostům a s dalšími provozními procesy, které jsou s navýšeným zájmem zákazníků spojeny.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE APARTMÁNU V JABLONCI NAD JIZEROU

- V uplynulé sezóně roku 2021 bylo také v tomto ubytovacím zařízení možno pozorovat **změnu** oproti prvnímu roku pandemie 2020 **v oblasti rezervací.**
- Zákazníci přestali mít obavu rezervovat ubytování ve větším předstihu, protože jim bylo **provozovatelem garantováno 100% vrácení zaplacené částky v případě, že bude důvodem zrušení pobytu pandemie Covid-19.** Zejména pak v období letních prázdnin zákazníci rezervovali své pobyty na v průměru 5 nocí, oproti roku 2020, kdy byl průměrný počet přenocování 3 noci.
- Provozovatelé nejsou v tuto chvíli schopni specifikovat, zda dokáží současný trend objemu návštěvníků z dlouhodobého hlediska udržet a zda je tato perspektiva pro ně v mnoha ohledech žádoucí.
- Provozovatelé dostali příležitost **využít státní podpory** pro hromadná ubytovací zařízení, o kterou se ale po zvážení všech okolností **rozhodli nepožádat.**

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE APARTMÁNU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Provozovatelé komentovali dle jejich názoru **pozitivní dopad pandemie Covid-19**, které pro své podnikání vidí jak v současnosti, tak do budoucna. Řeč byla zejména o určitém „vyčištění“ trhu, který je v současnosti zaplaven velkým množstvím nekvalitních ubytovacích zařízení a celkově nekvalitními službami, které by se díky pandemii mohlo podařit snad alespoň částečně zregulovat. „Skončí samozřejmě i ti „dobří“ provozovatelé, ale to je bohužel cena, kterou podle našeho názoru stojí za to zaplatit,“ stojí si za svým názorem tito provozovatelé.
- Jako pozitivní fakt vnímají provozovatelé také to, že je **pandemie motivovala k nějakému rozvoji**. „Pandemie nás „donutila“ k nějaké aktivitě. Díky pandemii jsme se naučili **řešit problémy cestami, o kterých** jsme **dříve** vůbec **nepřemýšleli** a dostali se k informacím, ke kterým bychom se bez této krizové situace také nedostali. Celkově proto věříme, že s odstupem času budou **pozitivní dopady pandemie viditelnější a budou zmiňovány** ve stejné intenzitě, jako negativní dopady, které tato pandemie bezesporu také přinesla.“

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE PENZIONU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Disponuje **kapacitou 32 lůžek** rozdělených do apartmánového typu ubytování a zároveň dalších 6 pokojů bez kuchyňského koutu s vlastním sociálním zařízením.
- Penzion je majiteli **provozován celoročně**, a kromě ubytovacích služeb a restaurace zde zákazníci mohou během zimní sezóny využít také služeb lyžařské školy a půjčovny lyžařského a snowboardového vybavení.
- Pro majitele a provozovatele současně, je toto podnikání **jediným zdrojem příjmů**.
- Zákazníky našeho penzionu tvoří **převážně tuzemská klientela**. Zahraniční hosté tvořili i v době před pandemií odhadem pouze okolo 10% celkové klientely. Co se týče **obsazenosti**, ta se každoročně příliš **v době před pandemií Covid-19** neměnila a byla zhruba na úrovni **70-80 %**.
- **S příchodem pandemie** v březnu 2020 došlo k obrovskému **propadu návštěvnosti** a tím pádem i **tržeb**. V tu chvíli ale končila tuzemská zimní sezóna, která tvoří cca 75 % příjmů, které náš penzion každoročně vygeneruje, což nám významně pomohlo zvládnout první rok pandemie.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE PENZIONU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Ještě před propuknutím pandemie majitelé **plánovali rozsáhlou rekonstrukci penzionu**. Plánovali přestavbu nevyužitých půdních prostor na další 2 apartmány, které by rozšířili ubytovací kapacitu o dalších 10–12 lůžek. Realizaci byli díky pandemii **nuceni odložit** a tento záměr, pokud pandemie rokem 2022 skončí a tržby se vrátí do stavu před pandemií, realizovat nejdříve za tři roky, tedy v roce 2025.
- V první fázi pandemie, v době kdy bylo zařízení uzavřeno, pracovali provozovatelé na **obnově interiéru penzionu**. Došlo k výmalbě celého interiéru penzionu včetně restaurace a celkovému, finančně nenáročnému oživení interiéru.
- **Celkový propad příjmů**, který provozovatelé zaznamenali byl v roce 2020 a následně v roce 2021, kdy pandemie stále přetrvávala, **okolo 70 %**. Pro rodinu se stalo nutností hledat zdroj příjmů v jiném, pandemií ne tak zasaženém oboru.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE PENZIONU V JABLONCI NAD JIZEROU

- V době manželovi nepřítomnosti se druhá majitelka snažila **zachovat alespoň částečný chod ubytovací kapacity a restaurace**, pokud to v danou chvíli vládní nařízení a vyhlášky umožňovaly. Jak ale oba provozovatelé uvedli, **pokud by se tato situace měla opakovat**, velmi vážně by uvažovali o **ukončení provozu, prodeji nemovitosti a stěhování** do většího města, kde by měl jejich syn lepší perspektivu a přístup k budoucímu vzdělání.
- Provozovatelé přistoupili k **rozšíření služeb poskytovaných zákazníkům**.
 - zpřístupnění možnosti plateb kartou
 - obnovení a aktualizace webových stránek do různých jazykových mutací atd.
 - udržení osobního přístupu - podpoření dojmu příjemného rodinného podniku
- Během zimní sezóny 2021/2022 navštívilo penzion téměř 23 % zahraničních turistů a celkové tržby se dostali na zhruba 70% úroveň před pandemií Covid-19.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE PENZIONU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Zákazníci se vracejí k **rezervacím s delším časovým předstihem** a nenechávají hledání pobytu na poslední chvíli. Jejich **rozhodování ovlivňuje** také to, jestli jsme my, jako provozovatel ochotni a schopni poskytnout jim v případě zhoršené epidemiologické situace, případně jejich onemocnění Covid-19, **vrácení zálohy**, či alespoň **změnu termínu** jejich rezervace.
- **Zákazníci se vracejí k prodlužování délky jejich pobytu.** Počet přenocování se v době pandemie Covid-19 pohyboval v průměru okolo 2-3 nocí. Během poslední zimní sezóny roku 2021/2022 se délka přenocování prodloužila na 5 nocí.
- V roce **2020** a minimálně ještě v první polovině roku **2021** zákazníci nebyli ochotni utrácet o mnoho více finančních prostředků než ty, které vydali v rámci rekreace za **nutné výdaje**. Jednalo se především o náklady na **ubytování a stravu**.
- Veškeré **přidané služby**, které penzion nabízel v době před pandemií za příplatek a bylo nutné je v případě zájmu předem rezervovat vzhledem k velkému zájmu, najednou zůstávali v podstatě **bez povšimnutí**.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE PENZIONU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Zimní sezónu 2021/2022 hodnotí majitelé v rámci možností jako zdařilou a doufají, že to znamená obrat ve vývojovém trendu posledních dvou let pandemie Covid 19.
- Vzhledem k velikosti a charakteru ubytovacího zařízení **ovlivnila pandemie Covid-19** provozovatele také v roli **zaměstnavatele**.
- **2 osoby na hlavní pracovní poměr** a několik dalších brigádníků. Jejich počet se mění hlavně v závislosti na sezóně a návštěvnosti - podařilo se udržet zaměstnance i v době pandemie.
- Provozovatelé se na základě situace, do které se díky pandemii Covid-19 dostali, rozhodli využít **státní podpory pro hromadná ubytovací zařízení** ze strany MPO a získané finanční prostředky využili zejména na **udržení zaměstnanců** po celou dobu pandemie.
- **Pomoc přišla také ze strany obce**, která všem podnikatelům poskytujícím, byť jen minimální počet pracovních míst, pomohla **odpuštěním místních poplatků**, které se na podnikatele v době mimo krizi běžně vztahují.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE HOTELU V JABLONCI NAD JIZEROU

- **Kapacita až 40 hostů** ve dvou až osmilůžkových pokojích
- Hotel je **provozován celoročně** a jedná se o jediný příjem provozovatele.
- V době před pandemií Covid-19 se pohybovala **průměrná celoroční obsazenost hotelu okolo 70 %** procent. Nejsilnějším obdobím byla vždy zimní sezóna, a vánoční a silvestrovské pobyty.
- Od začátku února do poloviny března se obsazenost pohybovala v době před pandemií okolo 90 %. Jarní a podzimní měsíce byly vždy, co se obsazenosti týče, slabší a období letních prázdnin opět návštěvnost stoupala.
- **Provozní náklady** takto velkého ubytovacího zařízení jsou **velmi vysoké** a vzhledem k tomu, že provozovatel v roce 2018 **investoval** téměř celou svou **finanční rezervu do rekonstrukce fasády a výměny oken**, jeho finanční rezerva nemohla celé dlouhé období pandemie pokrýt.
- **Rekonstrukci provozovatel financoval kromě vlastních zdrojů také úvěrem**, který je nutné bez ohledu na jakoukoli krizi pravidelně splácet, situace byla opravdu kritická.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE HOTELU V JABLONCI NAD JIZEROU

- **Provozovatel není vlastníkem nemovitosti, uzavřena dohoda o kompenzaci proinvestovaných finančních prostředků snížením nájmu.**
- **Zákazníci včetně škol hromadně rušili své objednávky.** Ve chvíli, kdy byl provoz uzavřen úplně, pokusil se provozovatel alespoň částečně kompenzovat propad příjmů, a hotel a personál udržet prostřednictvím provozu restaurace, která byla otevřena přes okénko.
- Vzhledem k neutěšené situaci **bylo nutné přistoupit i k propouštění zaměstnanců.** Hotel zaměstnával v době před pandemií okolo 15 zaměstnanců, v závislosti na sezóně. Z tohoto počtu byla 1/3 tvořena brigádníky. V první vlně propouštění byly propuštěny brigádníci.
- **Provozovatel požádal o dotaci pro hromadná ubytovací zařízení,** která mu pomohla překonat to nejhorší období a udržet alespoň omezený počet zaměstnanců, kteří byli pro udržení i omezeného provozu v době pandemie nutností. **Udržení kvalitního personálu je pro zachování provozu a standardu jeho služeb absolutní nezbytností.**

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA PROVOZOVATELE HOTELU V JABLONCI NAD JIZEROU

- Provozovatel propaguje své ubytovací zařízení na online ubytovacích serverech jako je Booking a na webových stránkách města Jablonec nad Jizerou.
- **Počty ubytovaných v létě roku 2021 a v zimní sezóně 2021/2022 začali pomalu růst.** Zatím se ale nedostali ani přes 50% úroveň obsazenosti v době před pandemií.
- **Rozšíření poskytovaných služeb pro zákazníky:**
 - sleva pro návštěvy wellness zařízení v blízké Rokytnici nad Jizerou
 - hlídací službu pro rodiče s dětmi
 - v celé budově hotelu bezplatné wifi připojení
- **Základníci začali objednávat své pobyty na léto 2022 velmi brzy,** už v lednu 2022, což nám přináší jistou naději na **pozitivní prognózu pro další měsíce provozu.**
- **Doba přenocování se také postupně začíná prodlužovat.** Zatímco v době pandemie se průměrný počet přenocování pohyboval okolo 2-3 nocí, v únoru už se toto číslo přehouplo přes hodnotu 4 nocí.

SHRNUTÍ DOPADŮ NA VYBRANÉ POSKYTOVATELE UBYTOVACÍCH SLUŽEB V JABLONCI NAD JIZEROU V SOUVISLOSTI S PANDEMIÍ COVID 19

- **Výrazný propad v obsazenosti** jejich ubytovacích zařízení a v **úbytku hostů** v rámci hostinské činnosti, pokud tuto provozují a s tím spojený **výrazný propad tržeb** z provozované činnosti.
- **Změny systému rezervací** – **neochota** zákazníků **platit zálohy** za rezervované služby, rezervace **na poslední chvíli**, zkrácení doby pobytu, snížená ochota zákazníků utracet finanční prostředky za služby
- **Krize v personální oblasti**
- Nutnost orientace v aktuálních vládních restrikcích a nařízeních
- Velký psychický tlak spojený s existenční nejistotou

DĚKUJI ZA POZORNOST

Markéta Rydvalová

marketa.rydvalova@ambis.cz

